

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԴՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

2007 թվականի հոկտեմբերի 5-ին ՀՈՒՆԱԲԵՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՄՇԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐԻ ՀԱՓՇՏԱԿՈՒՄՆԵՐԻ ԴԵՄ ՊԱՅՔԱՐՈՒՄ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՎԵՐԱԴԱՐՁԻ ԸՊԱՀՈՎՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՄ ԱՆԿԱԽ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՄԱԿԻՅ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱՉԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱԴՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ
ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երեւան

27 հունվարի 2010թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով.
Գ. Հարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ռ. Դանիելյանի, Ֆ. Թոխյանի,
Մ. Թոփուզյանի, Վ. Հովհաննիսյանի, Ռ. Նազարյանի, Վ. Պողոսյանի (զեկուցող),

մասնակցությամբ՝ Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոսպիկանության պետի պեղակալ Ա. Օսիկյանի,

համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 25, 38 և 72-րդ հոդվածների,

դռնբաց դադարական նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2007 թվականի հոկտեմբերի 5-ին Դուշանբեում սպորագրված՝ Մշակութային արժեքների հափշրակումների դեմ պայքարում եւ դրանց վերադարձի ապահովման գործում Անկախ պետությունների համագործակցության մասնակից պետությունների համագործակցության մասին համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Հայաստանի

Նանրապեսության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթը Նանրապեսության Նախագահի՝ 11.01.2010թ. ՀՀ սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով սույն գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Նանրապեսության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցքի գրավոր բացաբրությունը, հերազդութելով համաձայնագիրը և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Նայասպանի Նանրապեսության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Յ .**

1. Համաձայնագիրն սպորագրվել է 2007 թվականի հոկտեմբերի 5-ին Դուշանբեում՝ մշակութային արժեքների հափշրակումների կանխման եւ դրանց վերադարձի ապահովման գործում համաձայնեցված միջոցների իրականացման եւ մշակութային արժեքների հափշրակումների դեմ արդյունավետ պայքար իրականացնելու նպագրակով:

2. Համաձայնագրով սահմանված են համագործակցության հիմնական ուղղությունները եւ ձեւերը, մշակութային արժեքների առեւանգման դեպքում ծանուցումների իրականացման կարգը եւ ձեւերը, առեւանգված մշակութային արժեքների վերադարձման կարգը:

3. Համաձայնագրով Նայասպանի Նանրապեսությունն սպանձնում է, մասնավորապես, հերթելյալ պարտավորությունները.

- ՀՀ իրավասու մարմինների միջոցով իրականացնել համագործակցություն մշակութային արժեքների առեւանգման հետ կապված իրավախսպումների նախագուշացման, խափանման, հայդրաբերման, բացահայտման, դրանց հերախուզման եւ վերադարձման ապահովման գործում,

- մշակութային արժեքների առեւանգման դեմ պայքարի եւ դրանց վերադարձման ապահովման գործում իրականացնել ՀՀ եւ համաձայնագրի այլ մասնակիցների միջև համագործակցության նորմափիվ իրավական բազայի կարգադրություն եւ այդ ոլորսում ՀՀ համապատասխան օրենսդրության ներդաշնակեցում,

- ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները մշակութային արժեքների ներմուծման եւ արդարական կարգի հասպարման եւ ապահովման, իր գործադրում այդ մշակութային արժեքների հետ կապված որեւէ գործողության իրականացման համար, ինչպես նաև մշակութային արժեքների առեւանգման, իրացման, անօրինական

ներմուծման եւ արդահանման, անօրինական պեղումների անցկացման եւ մշակութային արժեքներին առնչվող այլ անօրինական գործողությունների իրականացման հետ կապված իրավախսափումների կանխման, խափանման եւ բացահայտման համար,

- սահմանել եւ կիրառել պարժամիջոցներ անօրինական գործողությունների իրականացման հետ կապված իրավախսափումների կամ դրանց մասնակից իրավաբանական եւ ֆիզիկական անձանց նկարմամբ,
- իր գործում մշակութային արժեքների առեւանգման դեպքում 30 օրվա ընթացքում ծանուցել կողմերի կենդրոնական իրավասու մարմիններին, իսկ համապատասխան ծանուցում սրանալու դեպքում ծանուցում սրացած կողմի իրավասու մարմնին 90 օրվա ընթացքում ծանուցել ձեռնարկված միջոցառումների մասին կամ ուղարկել հիմնավորված հայց՝ առեւանգված մշակութային արժեքները հայցող կողմի իրավասու մարմնին վերադարձնելու մասին,
- առեւանգված մշակութային արժեքների թվում հաշվառվող մշակութային արժեքների նկարմամբ սեփականության իրավունքի վերաբերյալ վեճ առաջանալու դեպքում դրանց սեփականագերերի մասին հարցը լուծել դարպական կարգով՝ այն կողմի օրենսդրությանը համապատասխան, որի գործում դրանք հայդրավերվել են,
- ապահովել սրացված գործեկությունների գործնիությունը, եթե հայցող կողմն անցանկալի է համարում դրանց բովանդակության իրապարակումը,
- հայցող կողմի իրավասու մարմնին գրավոր ծանուցել հայցի կարարման մերժման մասին՝ նշելով մերժման պարճառները,
- առեւանգված մշակութային արժեքները մաքսային սահմաններով գեղափոխվելու ժամանակ այդ գեղափոխման հետ կապված մաքսային եւ այլ վճարումներ չգանձել,
- ինքնուրույն հոգալ համաձայնագրի կարարման ընթացքում առաջացող ծախսերը՝ բացառությամբ առեւանգված մշակութային արժեքների կալանման, պահպանման, հայցող կողմի գործածք վերադարձման հետ կապված ծախսերի:

4. Համաձայնագրով սահմանված են նաև այն ուժի մեջ մտնելու կարգն ու պայմանները, համաձայնագրին միանալու, ինչպես նաև դուրս գալու կարգը, կիրառման եւ մեկնաբանման ընթացքում վիճելի հարցերի լուծման կարգը, համաձայնագրում փոփոխությունների եւ լրացումների կարարման կարգը:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ դեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին

և չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դադարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 63 և 64-րդ հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դադարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Յ**.

1. 2007 թվականի հոկտեմբերի 5-ին Դուշանբեում սփորագրված՝ Մշակութային արժեքների հափշտակումների դեմ պայքարում եւ դրանց վերադարձի ապահովման գործում Անկախ պետությունների համագործակցության մասնակից պետությունների համագործակցության մասին համաձայնագրում ամրագրված պարզավորությունները համապատասխանում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը :

2. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ

Գ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

27 հունվարի 2010 թվականի
ՍԴՈ-862